

Analiza zagranicznych przykładów planowania przestrzeni budynków policyjnych

Hubert Borowski i Ewa Stokłuska

**Raport został przygotowany przez Pracownię Badań i Innowacji Społecznych Stocznia na
zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych**

Warszawa, luty 2013

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia przeprowadziła na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych badanie „Komendy policji – funkcje i standardy przestrzeni”. Służyło ono opracowaniu rekomendacji pomocnych w: 1) przygotowaniu warunków konkursu architektonicznego dotyczącego standaryzacji modernizacji komend i komisariatów policji oraz 2) implementacji tej standaryzacji.

Jednym z elementów badania był przegląd doświadczeń zagranicznych związanych z wprowadzeniem standardów wyglądu komend i komisariatów pod kątem przyjazności i użyteczności dla interesantów.

Analiza objęła materiały dostępne w Internecie, w szczególności poświęcone rozwiązaniom stosowanym w krajach skandynawskich i angielskojęzycznych. Poszukiwano dokumentów, które dotyczyły rozwiązań architektonicznych, aranżowania przestrzeni, wyposażania wnętrz komisariatów, jak i procesów wprowadzania tego rodzaju standardów.

W niniejszym dokumencie znajduje się zestawienie dokumentów, które najlepiej odpowiadają na tak postawiony problem. Każdy z dokumentów jest krótko opisany (jaki jest to rodzaj materiału, w jakich warunkach powstał), przytoczone są także główne wnioski. W szarych ramkach znajdują się wyjątki z omawianych tekstów.

Na końcu umieściliśmy spis linków do ciekawych, w naszym przekonaniu, aranżacji przestrzeni w komisariatach i komendach, dostępnych i opisanych w Internecie. Są to głównie przykłady zagraniczne, choć umieściliśmy w nich także jedną komendę polską.

SPIS TREŚCI

1. Raport projektowy “Det här är Polisen”	3
2. Design Quality for Police Buildings 2005	7
3. Re-inventing the police station. Police–public relations, reassurance and the future of the Police Estate	10
4. Police Buildings Design Guide. Section 6 - Design Excellence	11
5. Police Buildings Design Guide. Section 6 – Exterior Design	13
6. Police Buildings Design Guide. Section 12 – General Office Accommodation..	14
7. IACP Police Facility Planning Guidelines. Desk reference for Law Enforcement Executives	16
8. Przykłady ciekawych aranżacji i rozwiązań w przestrzeni komend i komisariatów	19

1. RAPORT PROJEKTOWY "DET HÄR ÄR POLISEN"

Źródło: <http://www.svid.se>

Link do dokumentu:

http://www.svid.se/upload/Nasta_steg/Sommardesignkontoret/Exempel/Sommardesignkontoret_Fagersta_Norberg_2011/Polisen/Sommardesignkontoret_Fagersta_Norberg_2011_Rapport_Polisen.pdf¹

Rok wydania: 2011

Raport jest efektem warsztatów projektowych prowadzonych z udziałem studentów architektury organizowanych przez Swedish Industrial Design Foundation w 2011 r. Przedmiotem projektu był funkcjonujący budynek komendy policji w miejscowości Fagersta (ok. 12 000 mieszkańców, położna w regionie Västmanland w środkowej Szwecji).

Celem przedsięwzięcia było przygotowanie projektu przebudowy siedziby komendy z 1968 r. - takiego, który pozwalałby na lepsze pozycjonowanie policji wobec różnych grup interesantów i odpowiadanie na ich zróżnicowane potrzeby, jak również gwarantowałby bardziej nowoczesny i funkcjonalny układ przestrzeni pracy dla policjantów. Jako cel towarzyszący wskazano stworzenie koncepcji przestrzeni wspierającej i wpływającej pozytywnie na komunikację i współpracę pomiędzy różnymi wydziałami komendy, w tym umożliwienie spotkań i interakcji w trakcie dnia pracy.

Projektanci mieli dużą swobodę w organizacji procesu projektowego oraz w samym projektowaniu ponieważ w Szwecji nie obowiązują uniwersalne, centralne wytyczne/standardy dla budowania i urządzania komend policji.

Proces projektowy

Przygotowanie projektu poprzedzone było wizytami terenowymi na komendzie, wywiadami z jej pracownikami i interesantami oraz warsztatem kreatywnym z udziałem policjantów dotyczącym tematu potrzeb i funkcji związanych z komendą. Zorganizowano także

¹ Raport (w tym instrukcje dotyczące rysunków) napisany jest w języku szwedzkim. Żeby ułatwić jego przeglądanie przetłumaczyliśmy kluczowe sformułowania:

SEMIÖPPET - przestrzeń półotwarta, ÖPPET - przestrzeń otwarta, STÄNGT - przestrzeń zamknięta, INTAGNA = zatrzymani/aresztowani, MÖTE/FÖRHÖR = spotkania/przesłuchania, POLISER = funkcjonariusze, BESÖK/SERVICE = pokoje odwiedzin/obsługa interesantów

s. 18: obecny układ pomieszczeń i przepływów osób (parter), s. 19: obecny układ pomieszczeń i przepływów osób (1. piętro), s. 20: planowany układ pomieszczeń i przepływów osób (parter), s. 21: planowany układ pomieszczeń i przepływów osób (1. piętro)

anonimową ankietę, którą wypełniali funkcjonariusze. Pytano o ich potrzeby względem budynku oraz wartości, które uważają, że policja powinna realizować, a jej budynek komunikować. Ankieta obejmowała następujące zagadnienia: ogólny komfort budynku, potrzeba prywatności, przestrzeń odpoczynku i praca w grupie.

Większość policjantów deklaruwała w ankiecie niezadowolenie z obecnego kształtu komendy, wskazując na potrzebę stworzenia miejsca do odpoczynku, wyciszenia i skupienia.

Projektanci odbyli również szereg wizyt wraz z policjantami z Fagersta w innych komendach celem przyjrzenia się i przedyskutowania na miejscu i "na żywo" interesujących i funkcjonalnych rozwiązań z zakresu zagospodarowania przestrzeni na komendzie.

Krokiem wstępnym do prac nad projektem było sformułowanie kluczowego przekazu, który miejscowa policja chciałaby komunikować (wizja, zestaw wartości, tożsamość instytucji).

Diagnoza sytuacji

Na podstawie wstępnych prac stworzono listę zaobserwowanych problemów dotyczących części budynku, w których przebywają interesanci. Listę tę przytaczamy poniżej. Przeglądając ją należy zwrócić uwagę, że komenda w Fagersta (wzorem popularnych szwedzkich rozwiązań w tym zakresie) jest w znacznej części przestrzenią otwartą dla interesantów, którzy m.in. mogą się poruszać po jej otwartych częściach samodzielnie, bez „eskorty” funkcjonariusza.

Jako problemy wymieniono:

- wrażenie chaosu i dezorganizacji;
- brak ustrukturyzowanych ścieżek przemieszczania się komendzie;
- długie, wąskie, niedoświetlone korytarze (niewykorzystanie naturalnych źródeł światła);
- „ślepe zaułki”;
- brak aranżacji przestrzeni pod kątem pracy grup policjantów nad tymi samymi sprawami;
- anonimową fasadę zewnętrzną budynku - komenda wygląda jak „pierwszy lepszy urząd”;
- brak komunikatów informacyjnych nt. rozmieszczenia różnych pomieszczeń na komendzie;
- niewielką przestrzeń recepcyjną - zatłoczenie w czasie zwiększonego ruchu interesantów;²
- brak prywatności przy zgłaszaniu spraw – otwarta przestrzeń lady recepcyjnej;

² Trzeba pamiętać, że w Szwecji na to komendach wydawane są paszporty i inne dokumenty.

- brak miejsca dla dzieci - wydzielonej przestrzeni, w której mogą się czymś zająć oczekując na rodziców-interesantów.

Proponowane rozwiązania:³

1. Za ideę centralną dla budynku uznano **SPOTKANIE** - znaczna część pracy policjantów obraca się wokół spotkań - tak z interesantami, jak i pomiędzy sobą w ramach wspólnej pracy.
2. Za kluczową wartość komunikowaną i realizowaną przez budynek uznano **BEZPIECZEŃSTWO**, ważne zarówno dla policjantów, jak i interesantów. W celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa stwarzanego przez przestrzeń komendy zaproponowano:
 - transparentność przestrzeni - m.in. otwarta/przeszklona przestrzeń recepcji/wejścia;
 - podział na przestrzenie otwarte, półotwarte i zamknięte (przestrzeń wewnętrzną komendy) – wydzielenie strefy wizyt/działań z udziałem interesantów i pracy własnej policjantów;
 - urządzenia przestrzeni w duchu „biurowym” – wzbudzenie skojarzeń z instytucjami usługowymi;
 - stworzenie kameralnych przestrzeni „odosobnienia”, np. do czynności z osobami zgłaszającymi sprawy drażliwe;
 - aranżacja przestrzeni poczekalni/korytarzy, gdzie mogą przebywać interesanci - „nisze” do siedzenia, wyciszenia w oczekiwaniu na rozmowę z funkcjonariuszem; stonowane oświetlenie i kolory, zaokrąglone brzegi, wytłumienie ścian miękkim pokryciem [str. 30-31; 36]
3. **Oznaczenia informacyjne** [str. 27]:
 - czytelny system oznakowań dotyczący układu przestrzeni na komendzie (w części otwartej i półotwartej), np. informacje jakie wydziały znajdują się w poszczególnych częściach, oznaczenia dojścia - „oswojenie przestrzeni” i odjęcie części pracy (odpowiadania na pytania) samym pracownikom;
 - komunikowanie językiem wizualnym - rysunki/symbole zamiast tekstu, tam gdzie to możliwe, m.in. ułatwienie dla obcokrajowców, osób mających trudności z czytaniem.
4. **Korytarze** [str. 40-41]:
 - unikanie wąskich przejść i „ślepych zakątków”;

³ W nawiasach znajdują się numery stron raportu, na których umieszczono wizualizacje proponowanych rozwiązań.

- rozwiązanie problemu braku miejsc, w których można się zatrzymać bez znajdowania się „na czyjejs drodze” - np. nisze z miejscami do siedzenia czy zatrzymania się na rozmowę z innym pracownikiem.

5. **Zewnątrz budynku** [str. 47-48]:

- więcej światła, ocieplenie wizerunku budynku;
- „rzeźby świetlne” zamiast tradycyjnych latarni, służące też za miejsca do siedzenia;
- rozwiązania perforowane wpuszczające światło z zewnątrz do wnętrza budynku;
- dużo zieleni na zewnątrz (trawnik) - nadanie przestrzeni przed budynkiem komendy formy publicznego parku/skweru;
- budynek staje się widocznym elementem przestrzeni.

6. **Detale wnętrz:**

- stonowane kolory;
- miękkie materiały;
- łagodne światło, maksymalne wykorzystanie oświetlenia naturalnego;
- unikanie przestrzeni wytwarzających silne kontrasty światłocienia.

7. **Stworzenie przestrzeni wspólnych**, wspomagających budowanie więzi pomiędzy pracownikami -pokoje socjalne, pokoje odpraw, świetlica (także do wykorzystywania na cele imprez pracowniczych) [str. 44-45]

Sformułowano także ogólne wytyczne do przyszłej przebudowy:

- **Celem powinna być bezpieczniejsza, bardziej przyjazna i nowoczesna komenda**, stwarzająca przyjazne warunki pracy dla samych policjantów i pozytywne wrażenie na interesantach odwiedzających komendę (budowa wizerunku policji jako nowoczesnej i przyjaznej instytucji).
- Należy poszukiwać **funkcjonalnych rozwiązań odpowiadających na potrzeby zróżnicowanych grup użytkowników komendy**, w tym różnych grup interesantów.
- **Metoda wprowadzania zmian powinna przebiegać w odpowiedniej sekwencji**: ogólny przegląd całego budynku, a następnie zaplanowanie częściowych zmian i ich stopniowe wprowadzanie w oparciu o myśl przewodnią całej przebudowy, która musi być odpowiednio klarownie sformułowana i przypomniana na każdym etapie przekształceń.
- Tworzone **wnętrza muszą być otwarte na kolejne zmiany i przekształcenia.**

2. DESIGN QUALITY FOR POLICE BUILDINGS 2005

Źródło:

<http://tna.europarchive.org/20100419081706/http://www.police.homeoffice.gov.uk/operational-policing/police-buildings/index.html>

Link do dokumentu:

<http://tna.europarchive.org/20100419081706/http://www.police.homeoffice.gov.uk/publications/police-buildings/design-quality-police-buildings2835.pdf?view=Binary>

Rok wydania: 2005

Publikacja została przygotowana przez brytyjski Home Office. W tej chwili nie jest dostępna na normalnych stronach internetowych brytyjskiego rządu, można ją jednak znaleźć na archiwum stron rządowych.

Istotną częścią dokumentu jest przedstawienie argumentów na rzecz wysokiej jakości budynków policyjnych. Autorzy przez jakość nie rozumieją ekstrawaganckiej, skomplikowanej i drogiej architektury. Wyzwaniem jest raczej przygotowanie projektów, które w długim okresie zapewniają satysfakcję związaną z pracą w budynku, zarządzaniem nim i jego utrzymaniem.

Dokument został przygotowany dla zarządzających procesem budowy lub renowacji budynków policyjnych. Jego celem

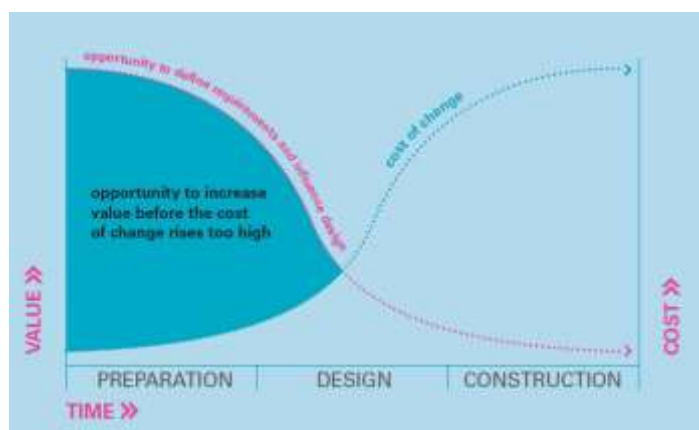
jest zapewnienie, aby ten trudny proces był realizowany w uporządkowany sposób, z naciskiem na jakość przygotowanego projektu oraz jego realizacji. Zakłada się dość dużą autonomię tych procesów i osób nimi zarządzających. Nie jest to więc zbiór zaleceń ani wytycznych, a raczej wskazówki i rady jak zarządzać projektem. Nacisk położony jest na planowanie długoterminowego użytkowania budynku oraz planowanie zrównoważone, a więc tworzenie nieruchomości przyjaznych środowisku naturalnemu. W czasie wydawania omawianego dokumentu brytyjska policja przechodziła zmiany nazwane *community policing*, co w skrócie oznaczało większą otwartość na lokalną społeczność i współpracę ze społecznością lokalną. Ten trend znajduje także odbicie w dokumencie.

Dobre projektowanie przyczynia się do:

- sukcesu działań policyjnych;
- ograniczenia kosztów;
- łatwiejszej rekrutacji i ograniczenia odejścia pracowników;
- elastyczności zmiany działania oraz zmian organizacyjnych;
- zwiększenia dostępu do usług policji;
- podniesienia publicznego zaufania do policji oraz poprawienie jej wizerunku;
- wysokiego zwrotu z inwestycji ułatwiającego kolejne projekty.

Dość dokładnie omówione są czynności, które powinien wykonać zarządzający projektem w każdej fazie jego trwania. Szczególnie ważna jest jednak faza wstępna - przygotowanie wytycznych dla projektantów. Przygotowanie *briefu* dla architektów, który opiera się na analizie potrzeb korzystających z budynku, jest kluczowym elementem procesu z punktu widzenia klienta – policji. W *briefie* odbicie znajdują cele, którym ma służyć budynek oraz potrzeby użytkowników. Istotne jest, że wedle autorów dokumentu, samo przeznaczenie budynku do pracy policyjnej, nie jest celem, któremu ma służyć. Są one raczej zindywidualizowane, różne dla każdej lokalizacji, w której powstaje komisariat czy komenda policji.

Nie tylko projektowanie, ale także dalsze etapy inwestycji zostały omówione w publikacji, choć już mniej dokładnie. Wszelkie zmiany w projekcie stają się wraz z postępem budowy coraz trudniejsze i droższe. Z tego powodu dobre zrozumienie przez architektów potrzeb klienta (jednostki policji) jest kluczowe.

Opracowanie zawiera także przykłady szczegółowych zaleceń dotyczących przestrzeni komisariatów i komend. Są one przedstawione poniżej.

Ergonomia poruszania się

Funkcjonariusze noszą wyposażenie, które jest duże i dość nieporęczne, więc konieczne jest zapewnienie wymaganej przestrzeni do wygodnego poruszania się w budynku. Ściany i rogi muszą być chronione przed zniszczeniem. Używane materiały muszą być jednocześnie wytrzymałe jak i dobrze wyglądające.

Szatnie policjantów

Szatnie powinny wspierać dobre morale funkcjonariuszy. Powinny przypominać raczej pomieszczenia klubu sportowego a nie być tylko czysto funkcjonalną przestrzenią. To pierwsza przestrzeń, w której przebywają rozpoczynający służbę policjanci, więc tym bardziej powinna ona:

- komunikować, że funkcjonariusze są doceniani;
- być łatwo dostępna dla policjantów przybywających do budynku;
- być wygodnie rozplanowana, z miejscami do siedzenia i przebrania się w prywatności;
- być przygotowana do zmieniających się proporcji płci funkcjonariuszy
- być gotowa do rozbudowy

W szatni powinny się znajdować wystarczająco duże szafki, tak by mieściły elementy wyposażenie policyjnego, ubrania cywilne oraz prywatne rzeczy.

W osobnym pomieszczeniu przy szatni powinny się znajdować wygodne prysznice.

Magazyny

Właściwie zaplanowane magazyny i miejsca na przechowywanie sprzętu mogą mieć decydujące znaczenie dla efektywności operacyjnej policji: "kiedy coś się dzieje, musisz szybko dostać się do wyjścia, zabierając ze sobą niezbędny sprzęt"

3. RE-INVENTING THE POLICE STATION. POLICE–PUBLIC RELATIONS, REASSURANCE AND THE FUTURE OF THE POLICE ESTATE

Źródło: www.ippr.org.uk/

Link do dokumentu:

http://www.ippr.org/images/media/files/publication/2011/05/reinventing_police_station_1328.pdf

Rok wydania: 2004

Publikacja została przygotowana przez brytyjski *Institute for Public Policy Research*. Jest wynikiem badań, w których uczestniczyli brytyjscy eksperci, funkcjonariusze policji i inni interesariusze. Koncentruje się na problemie relacji policji i społeczności, oraz na szczególnej roli jaką odgrywają w niej nieruchomości policji.

Zdaniem autorów nie jest to najważniejszy czynnik budujący zaufanie do policji czy poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Niemniej jednak doświadczenie spotkania z policją – zarówno przez osoby poszkodowane, świadków czy sprawców, jest wyznaczane również przez przestrzeń, w której do tego spotkania dochodzi, a często jest to właśnie przestrzeń komendy i komisariatu. Poza tym już sam budynek policji jest komunikatem, który policja wysyła do lokalnej społeczności.

Proste sposoby na budowanie zaufania do policji

- wprowadzenie dobrze zaprojektowanych mini-komisariatów np. japońskie Kobans, por. <http://en.wikipedia.org/wiki/K%C5%8Dban>;
- organizowanie dni otwartych w komisariatach;
- umieszczanie informacji o pracy policji na recepcji;
- umieszczanie w przestrzeni recepcji terminali komputerowych zapewniających dostęp do stron policji i innych usług publicznych;
- zapewnienie miejsca, które obywatele mogą wykorzystywać do publicznych spotkań (niekoniecznie tylko związanych z pracą policji i bezpieczeństwem);
- ewentualne „eksperymentowanie” z małym muzeum przestępczości i policji oraz informacjami o trendach w przestępczości i przeciwdziałaniach policji;
- umożliwienie dostępu do stajni i do psów policyjnych.

4. POLICE BUILDINGS DESIGN GUIDE. SECTION 6 - DESIGN EXCELLENCE

Źródło:

<http://tna.europarchive.org/20100419081706/http://www.police.homeoffice.gov.uk/operational-policing/police-buildings/index.html>

Link do dokumentu:

<http://tna.europarchive.org/20100419081706/http://www.police.homeoffice.gov.uk/publications/police-buildings/section-6-design-excellence2835.pdf?view=Binary>

Rok wydania: 2007

Publikacja została przygotowana przez brytyjski Home Office. Jest to jeden z fragmentów dużego przewodnika, który miał zawierać dość szczegółowe wskazówki jak projektować policyjne nieruchomości. Podobnie jak dokument *Design Quality for Police Buildings 2005* nie znajduje się obecnie na stronach brytyjskiego rządu. Co więcej, z ponad trzydziestu zaplanowanych rozdziałów powstały jedynie trzy (dwa kolejne dotyczące zewnętrznego wyglądu komend oraz przestrzeni pracy biurowej przedstawione są w dalszej części raportu) Omawiany rozdział jest częścią wstępu do przewodnika. Opisuje przede wszystkim jakie wymagania powinien spełniać komisariat lub komenda. Trzeba jednak przyznać, że wymagania te są sformułowane w dość ogólny sposób. Dokument nie zawiera także wskazówek jak można zasygnalizowane problemy rozwiązać.

Budynki policji – komisariaty czy komendy policji, pełnią jednocześnie kilka ról. Zawierają zazwyczaj przestrzeń dostępną dla wszystkich obywateli (np. hol wejściowy i recepcję). Poza tym jest to przestrzeń codziennej pracy policjantów. Jest to jednak dość nietypowa przestrzeń biurowa, gdyż pracują w niej osoby, które wykonują również prace o charakterze fizycznym. Poza tym dostęp do przestrzeni biurowej nie może być zupełnie otwarty. Co więcej, w komisariatach znajdują się także przestrzenie o zdecydowanie ograniczonym dostępie - areszt czy pokoje przesłuchań itp.

Niezależnie od tego, że praca policyjna nakłada na przestrzeń specjalne wymagania, jej projektowaniem rządzą zasady projektowania dotyczące przestrzeni publicznych oraz przestrzeni pracy biurowej.

OCZEKIWANIA WOBEC BUDYNKÓW POLICYJNYCH

Ze względu na związki z lokalną społecznością posterunki policji powinny:

- odpowiadać na potrzeby obywateli;
- być dla obywateli dostępne i przyjazne;
- pomagać obywatelom czuć się bezpiecznie, ale także dawać sygnał, że policja jest częścią ich lokalnej społeczności;

- dawać policjantom na poczucie dumy z komisariatu, w którym pracują.

Ze względu na charakter pracy policyjnej posterunki policji powinny:

- być właściwie umiejscowione;
- zapewniać bezpieczny, wygodny i rozdzielony dostęp dla różnych kategorii użytkowników (np. ofiary przestępstw, przestępcy, policjanci, obywatele w tym m.in. osoby mające problemy z poruszaniem się, niepełnoletni i dzieci, osoby nie znające obowiązującego języka);
- zapewniać bezpieczne i zabezpieczone przestrzenie dla osób aresztowanych;
- spełniać potrzeby związane z pojazdami policyjnymi;
- być wyposażone w nowoczesne technologie;
- być otwarte na przyszłą rozbudowę;
- być przygotowane do pracy specjalistów policyjnych, np. techników kryminalistycznych;
- pozwalać na dopasowanie przestrzeni do potrzeb operacyjnych.

Przestrzeń biurowa posterunków policji powinna:

- wykorzystywać efektywne, nowoczesne pomysły na projektowanie biur;
- posiadać wygodne i atrakcyjne udogodnienia dla pracowników;
- posiadać odpowiednio duże, wygodne i dobrze rozplanowane magazyny i miejsca do przechowywania sprzętu, dokumentów i innych.

5. POLICE BUILDINGS DESIGN GUIDE. SECTION 6 – EXTERIOR DESIGN

Źródło:

<http://tna.europarchive.org/20100419081706/http://www.police.homeoffice.gov.uk/operational-policing/police-buildings/index.html>

Link do dokumentu:

<http://tna.europarchive.org/20100419081706/http://www.police.homeoffice.gov.uk/publications/police-buildings/section-7-external-design2835.pdf?view=Binary>

Rok wydania: 2007

Publikacja przygotowana przez brytyjski Home Office, obecnie dostępna jedynie na stronach archiwalnych. Jest to jeden z rozdziałów niedokończonego przewodnika projektowania budynków policyjnych i dotyczy projektowania zewnątrz budynku.

Najwięcej uwagi poświęcone jest miejscu, w którym znajduje się komisariat lub komenda policji. Przy wyborze miejsca na nowy budynek policji pod uwagę trzeba brać:

- czynniki środowiskowe
- istniejącą topografię terenu
- ruch uliczny
- łatwość dostępu i bezpieczeństwo
- plany zagospodarowania miejscowego
- potencjalny widok z budynku
- obecną wartość miejsca, w którym miałby powstać nowy budynek
- dostępność mediów.

Przy projektowaniu budynku należy także uwzględnić bezpieczeństwo budynku, ale również jego dostępność. Budynki policji powinny być z jednej strony łatwo dostępne dla mieszkańców, zarówno tych zmotoryzowanych, jak i korzystających z transportu publicznego oraz pieszych i rowerzystów. Również policjanci powinni móc szybko i łatwo wyjechać w nagłych przypadkach.

Ważne jest dobre oznakowanie budynku policji. Po pierwsze, droga do niego powinna być dobrze oznaczona, najlepiej być częścią oznakowania okolicy. Po drugie, budynek musi być oznaczony w taki sposób, aby nie było wątpliwości, że jest to budynek policyjny.

6. POLICE BUILDINGS DESIGN GUIDE. SECTION 12 – GENERAL OFFICE ACCOMMODATION

Źródło:

<http://tna.europarchive.org/20100419081706/http://www.police.homeoffice.gov.uk/operational-policing/police-buildings/index.html>

Link do dokumentu:

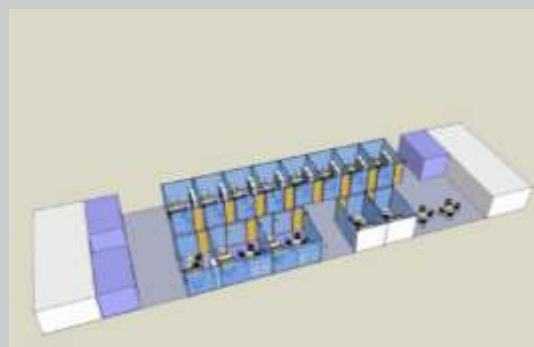
<http://tna.europarchive.org/20100419081706/http://www.police.homeoffice.gov.uk/publications/police-buildings/section-12-general-office-accomm2835.pdf?view=Binary>

Rok wydania: 2007

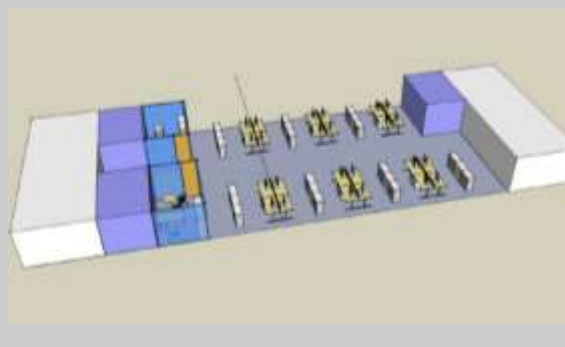
Publikacja przygotowana przez brytyjski Home Office, obecnie dostępna jedynie na stronach archiwalnych. Jest to jeden z rozdziałów niedokończonego przewodnika projektowania budynków policyjnych. W przeciwieństwie do poprzednio omówionych rozdziałów, ten zawiera już szczegółowe zalecenia. Dotyczą one przestrzeni biurowej, w której pracują policjanci.

Autorzy rekomendują aranżowanie otwartej przestrzeni (*open space*). Argumentują, że taka aranżacja przestrzeni zapewnia lepszą komunikację między pracownikami (policjantami) oraz przyspieszenie procesów decyzyjnych. Pozwala pracować ze sobą pracownikom spędzającym większość czasu w biurze oraz tym spędzającym większość czasu w terenie. Zachęca także do kreatywnej współpracy w jednostkach i pomiędzy nimi. Wreszcie, zdaniem autorów, przy rozwiązaniu typu *open space* przestrzeń jest wykorzystywana w bardziej efektywny sposób.

Tradycyjna organizacja biura

Biuro typu *open space*

Jednocześnie charakter pracy policyjnej wymaga prywatności i konieczne są odstępowstwa od zasady pracy w jednym dużym pomieszczeniu. Oprócz wspólnej przestrzeni pracy biurowej konieczne są więc pokoje mające konkretne funkcje. Chodzi przede wszystkim o pokoje przesłuchań/rozmów ze świadkami oraz do pracy wymagającej skupienia i do prowadzenia spotkań.

W dokumencie omówione są więc dość dokładnie różne typy biurek w *open space* – od *hotdesków* po przeszklone biura wyższych stopniem funkcjonariuszy a także różne typy sal do spotkań, kącki do drukowania i magazyny biurowe i przestrzenie odpoczynku.

W samej przestrzeni biurowej nie wszystkie biurka mają jednakowy status. Podstawowe są biurka stojące w otwartej przestrzeni przypisane do funkcjonariusza. Wspólne są miejsca przechowywania dokumentów. Niektóre z takich przestrzeni mogą dodatkowo zawierać nieformalną przestrzeń do odbycia krótkich, nieplanowanych spotkań

Autorzy piszą także o miejscach pracy, które nie są przypisane do jednej osoby – są one przeznaczone dla pracowników (policjantów), którzy większość czasu pracy spędzają w terenie.

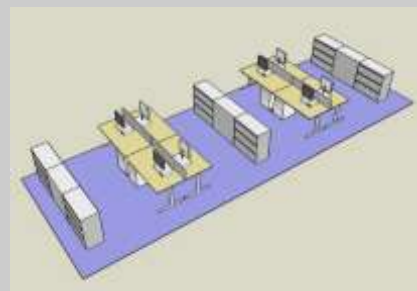
Trzy rodzaje współdzielonych przestrzeni biurowych

- **Biurko współdzielone:** przestrzeń do pracy, którą można zarezerwować, ale tylko przez użytkowników budynku (policjantów). Często odpowiednia ich pula jest przypisana do wydziału albo zespołu.
- **Hoteling:** przestrzeń do pracy, którą można zarezerwować. Jest otwarta dla wszystkich użytkowników przestrzeni – nie tylko pracowników przebywających regularnie w biurze, ale także dla gości, pracujących z domu itp. Rzadko stosowana w przypadku policji.
- **Hot Desk:** biurko nieprzypisane do nikogo i raczej nie rezerwowane – potrzebujący skorzystać zajmuje po prostu pierwsze wolne miejsce. Kilka takich biurek może być przypisane do wydziału albo zespołu.

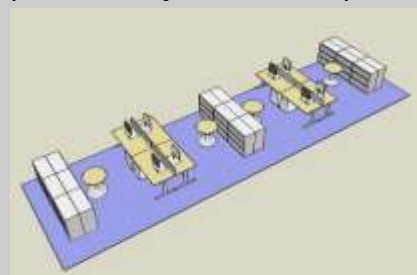
Tymczasowa przestrzeń pracy

Typowa przestrzeń typu open space

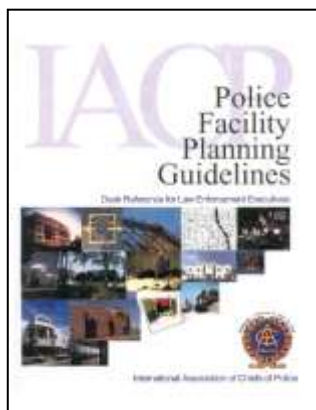
Open space z nieformalną przestrzenią do krótkich spotkań

Biurko osób na stanowiskach kierowniczych, z przestrzenią na spotkania oraz w bliskości sali spotkań

7. IACP POLICE FACILITY PLANNING GUIDELINES. DESK REFERENCE FOR LAW ENFORCEMENT EXECUTIVES

Źródło: <http://www.theiacp.org>

Link do dokumentu:

<http://www.theiacp.org/Portals/0/pdfs/Publications/ACF2F3D.pdf>

Rok wydania: 2002

Przewodnik został przygotowany przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Komendantów Policji, ale dotyczy przede wszystkim policji amerykańskiej. Zawiera głównie wskazówki dotyczące etapu planowania budynków policji. Podobnie jak opisany wyżej brytyjski *Design Quality for Police Buildings*, skierowany jest do funkcjonariuszy policji odpowiedzialnych za przebudowę czy budowę budynku policji.

Autorzy przewodnika zwracają uwagę, że zadanie takie jest dla nich dość nietypowe – przebudowy takie odbywają się co kilkanaście czy nawet kilkadziesiąt lat. Dlatego właśnie przewodnik przeprowadza przez cały proces budowy, od planowania budynku aż po nadzór nad przeprowadzką do nowego lub przebudowanego budynku.

Wiele z tych rad dotyczy kwestii zarządzania projektem architektonicznym. Autorzy przyjęli założenie, że adresat podręcznika jest osobą współpracującą z firmą projektującą oraz firmą budującą posterunek. Dlatego właśnie tak duży nacisk położyli na wskazówki mające pomóc w sprawnym zebraniu potrzeb związanych z projektowanym budynkiem, wyartykułowaniu ich, przekazaniu firmie projektującej itd. Po stronie architekta leży natomiast zmienienie oczekiwań klienta (jednostki policji) na konkretne rozwiązania architektoniczne i wystroju wnętrz.

Zakłada się także, że różne posterunki mają różne potrzeby i swoją specyfikę. Dlatego rekomendowane jest każdorazowe przeprowadzenie badań potrzeb użytkowników i dopasowanie projektu do tych potrzeb.

Według IACP kolejne **fazy procesu budowy lub przebudowy** komisariatów to:

Etap I: rozpoczęcie projektu

1. Identyfikacja i dokumentacja problemów obecnego budynku
2. Powołanie w jednostce policji wewnętrznego zespołu planującego
3. Budowa poparcia politycznego dla planów przebudowy / budowy

4. Identyfikacja możliwych źródeł finansowania
5. Zebranie dokumentów dotyczących podejścia do pracy policyjnej
6. Powołanie zespołu przygotowującego założenia do projektu
7. Zapewnienie wsparcia społeczności dla projektu

Etap II: Planowanie projektu i przygotowanie do projektowania

8. Przeprowadzanie badania potrzeb związanych z przestrzenią
9. Ocena możliwych opcji rozbudowy / przebudowy / budowy nowego budynku
10. Przeprowadzenie ewaluacji miejsca, w którym znajduje się bądź ma znajdować się komenda / komisariat policji

Etap III: Finansowanie

11. Ocena wstępna kosztów projektu i budowy
12. Zapewnienie niezbędnych środków
13. Kupno nieruchomości

Etap IV: Projektowanie i wykonanie projektu

14. Wybór formy realizacji inwestycji
15. Wybór architekta
16. Zaprojektowanie budynku (lub jego przebudowy)
17. Budowa / remont
18. Przygotowanie strategii zasiedlenia nowego budynku / wyremontowanej przestrzeni

Każdy z tych etapów jest szczegółowo omówiony w poradniku, ale wydaje się, że wiele z tych porad ma sens tylko w porządku prawnym Stanów Zjednoczonych.

Warto zwrócić uwagę na wagę, jaką przywiązuje się do etapów poprzedzających projektowanie. W szczególności nacisk kładziony jest na uważną analizę potrzeb wszystkich interesariuszy - choć akurat w tym dokumencie najważniejszym interesariuszem są policjanci, dla których projektowany budynek jest miejscem pracy. Poza tym niezwykle istotne jest zebranie i zapewnienie poparcia dla projektu i środków na jego realizację. Chodzi zarówno o lokalne władze, wyższe szczeble policji jak i o społeczność lokalną.

Opracowanie IACP zwraca także uwagę, że budynki policyjne muszą być projektowane w elastyczny sposób. Zbudowany komisariat czy komenda będzie służył policji przez wiele lat - raczej kilkadziesiąt niż kilkanaście. Pod uwagę trzeba brać zmiany roli policji i zadań, które się przed nią stawia.

Zmienia się także jej otoczenie lokalne. Zmianie może ulec charakter sąsiedztwa, w obszarze działania komisariatu może zwiększyć się lub zmniejszyć liczba mieszkańców itd.). Zmianie podlegają także globalne uwarunkowania pracy policyjnej. W przypadku budynków policji szczególne znaczenie ma rozwój technologii – współczesne komisariaty muszą być nie tylko wyposażone w zaawansowane technologie, ale muszą być także przygotowane na ich rozwój w przyszłości.

Niektóre wyzwania projektowania przestrzeni komisariatów i komend policji:

- wyważenie pomiędzy względami bezpieczeństwa i otwartością na społeczność;
- zmiany technologiczne i zmiany w filozofii pracy policyjnej wpływające na wymagania stawiane budynkom policyjnym;
- sztywne wytyczne dotyczące przestrzeni a potrzeby lokalnej jednostki policji;
- innowacyjne rozwiązania a rzeczywiste możliwości;
- elastyczność urządzenia wnętrza i systemów meblowych;
- wzrost liczby policjantów w budynku w przyszłości;
- możliwość wynajęcia części przestrzeni lub dzielenia się nią z innymi instytucjami;
- wpływ na wizerunek policji;
- wpływ na morale policjantów;
- wpływ na relacje ze społecznością lokalną.

8. PRZYKŁADY CIEKAWYCH ARANŻACJI I ROZWIĄZAŃ W PRZESTRZENI KOMEND I KOMISARIATÓW

NANTUCKET POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Budynek zawiera areszt, nowoczesne centrum telefoniczne 911, magazyny, biura, laboratorium kryminalistyczne. Budynek otacza ścieżka rowerowa. Wykorzystane zostało ogrzewanie geotermiczne i inne rozwiązania przyjazne środowisku.

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/nantucket/work-pub-nantucket.html>

Wideo: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/nantucket/work-pub-nantucketvid.html>

NEW BRITAIN POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Pracownia za pomocą badania ankietowego przeprowadziła ocenę potrzeb funkcjonariuszy dotyczących budynku. Na podstawie ich odpowiedzi przygotowano projekt będącego w budowie wielofunkcyjnego budynku o łącznej powierzchni 8 tys. m²

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/newbritain/work-pub-nbpd.html>

Film z budowy: <http://oxblue.com/open/downes/nbpd> (opcja TimeLapse)

FOXBOROUGH PUBLIC SAFETY

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Budynek o powierzchni 3,6 tys. m², w którym mieści się policja, straż pożarna i centrum zarządzania kryzysowego.

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/foxborough-public/work-pub-fox.html>

HARWICH POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Nowopowstała komenda policji w Harwich jest zlokalizowana w miejscu, gdzie wcześniej znajdowała się stara komenda. Wraz ze strażą pożarną tworzy lokalne centrum bezpieczeństwa. Obie jednostki mają wspólne pomieszczenie m.in. hol wejściowy i sale konferencyjne

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/harwich/work-pub-hrwch.html>

NORTH ATTLEBOROUGH POLICE DEPARTMENT

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Renowacja budynku starej fabryki w nowoczesną komendę policji.

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/north-attleborough/work-pub-att.html>

HOLLISTON POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Pracownia dostała zadanie znalezienia rozwiązania dla policji w Holliston na następne 25 lat. Przeprowadzono pogłębioną analizę potrzeb za pomocą serii wywiadów. Gotowy budynek spełnia także funkcję centrum 911 i centrum zarządzania kryzysowego.

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/holliston/work-pub-hol.html>

LONDONDERRY POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Nowy budynek policji zlokalizowany jest w kampusie miejskich budynków wraz z biblioteką, szkołą, biurami urzędu, a w przyszłości także ratuszem.

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/londonderry-police/work-pub-lon.html>

BREWSTER POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Budowę budynku poprzedziła pogłębiona analiza potrzeb. Budynek został tak zaprojektowany, aby połączyć klasyczną architekturę Cape Cod o wymagania nowoczesnej komendy policji.

Projekt wybrany do publikacji AIA Justice Facilities Review 2004/2005

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/brewster/work-pub-brewster.html>

WEST HARTFORD POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Pracownia przeprowadziła analizę potrzeb oraz renowację i adaptację na potrzeby policji budynku dawnego sądu.

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/whart/work-pub-whart.html>

ROBERT W. HEALY PUBLIC SAFETY

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Istota prac polegała na renowacji budynku, w którym mieści się policja i centrum komunikacji kryzysowej. Budynek ma ogród na dachu, zaawansowane instalacje wentylacyjne i inne przyjazne środowisku rozwiązania. Otrzymał certyfikat LEED.

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/cambridge/work-pub-camb.html>

HOLDEN PUBLIC SAFETY FACILITY

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Centrum bezpieczeństwa mieszczące policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe i centrum zarządzania kryzysowego.

Więcej zdjęć: <http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/holden-police/work-pub-hol.html>

WATERTOWN POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Kaestle Boos Associates.

Pracownia zaprojektowała nową siedzibę policji na miejscu dawnej szkoły. Projektowanie poprzedziła analiza potrzeb mających tam pracować policjantów.

Więcej zdjęć: http://www.kba-architects.com/portfolio/public-safety/watertown_ma_pol/work-pub-wmp.html

Wideo: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=Qx3Qef4uHVO

PEARLAND PUBLIC SAFETY CENTER

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Centrum bezpieczeństwa publicznego zawierające komendę policji, sąd, areszt miejski i centrum zarządzania kryzysowego. Posiada certyfikat LEED.

Więcej zdjęć: <http://www.policearchitects.com/portfolio/pearland-public-safety-center>

ANKENY POLICE HEADQUARTERS

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Nowoczesny budynek zaprojektowany, aby zaspokajać potrzeby rosnącej społeczności lokalnej.

Więcej zdjęć <http://www.policearchitects.com/portfolio/ankeny-police-headquarters>

DAYTONA BEACH POLICE HEADQUARTERS

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Wielofunkcyjna komenda policji, skupiająca także centrum zarządzania kryzysowego oraz centrum obsługi linii 911.

Więcej zdjęć: <http://www.policearchitects.com/portfolio/daytona-beach-police-headquarters/>

BREHAM POLICE FACILITY

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Komenda policji w rosnącym mieście w Teksasie, zaprojektowana tak, aby wpisywać się w lokalną architekturę oraz zaspokajać obecne i przyszłe potrzeby policji.

Więcej zdjęć: <http://www.policearchitects.com/portfolio/brenham-police-department>

CONWAY POLICE HEADQUARTERS

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Komenda policji zlokalizowana w zabytkowej części śródmieścia, otwarta i przyjazna dla pieszych, a jednocześnie spełniająca obecne i przyszłe potrzeby jednostki.

Więcej zdjęć: <http://www.policearchitects.com/portfolio/conway-police-headquarters>

PITTSBURG POLICE & COURT FACILITY

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Solidny budynek policji i sądu, zaprojektowany tak, aby wpisywał się w zabytkową architekturę śródmieścia Pittsburga.

Więcej zdjęć: <http://www.policearchitects.com/portfolio/pittsburg-police-court-facility>

MANCHESTER POLICE HEADQUARTERS

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Tradycyjny, ale nowoczesny wewnątrz budynek policji, który mieści także miejski sąd i pomieszczenia lokalnego samorządu.

Więcej zdjęć: <http://www.policearchitects.com/portfolio/manchester-police-headquarters>

PAPILLION POLICE HEADQUARTERS

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Nowy budynek policji, który spełnia wymagania estetyczne i funkcjonalne przy zachowaniu niskiego budżetu. Zapewnia miejsce dla rosnącej jednostki na wiele lat.

Więcej zdjęć: <http://www.policearchitects.com/portfolio/papillion-police-headquarters>

NORTH KANSAS CITY POLICE HEADQUARTERS

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Przedmiotem prac była renowacja i powiększanie budynku, przy zachowaniu jego oryginalnego charakteru architektonicznego. Zapewnia miejsce na obecne i przyszłe potrzeby.

Więcej zdjęć: <http://www.policearchitects.com/portfolio/north-kansas-city-police-headquarters>

GRAND ISLAND LAW ENFORCEMENT CENTER

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Budynek otwarty dla lokalnej społeczności. Mieści się w nim jednostka policji oraz lokalny szeryf.

Więcej zdjęć: niedostępne

PHARR PUBLIC SAFETY FACILITY

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Budynek zaprojektowany tak, aby wpasować się w lokalną architekturę. Poza jednostką policji i sądem zawiera też dostępny dla wszystkich plac.

Więcej zdjęć: niedostępne

ORANGE POLICE & COURT FACILITY

Pracownia architektoniczna Wilson Estes Police Architects.

Budynek, w którym mieści się jednostka policji i miejski sąd, o oddzielnych wejściach. Projektowanie było poprzedzone dokładną analizą potrzeb użytkowników.

Więcej zdjęć: niedostępne

CITY OF MILWAUKEE 3RD DISTRICT POLICE STATION AND CITY WIDE DATA / COMMUNICATIONS CENTE

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

CITY OF JANESVILLE POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

CITY OF OAK CREEK POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

CITY OF SOUTH BEND POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

CITY OF FRANKLIN POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

VILLAGE OF LAKE ZURICH POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

CITY OF WEST ALLIS POLICE STATION / COURT FACILITY

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

BAYSIDE VILLAGE HALL AND POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

OCONOMOWOC LAKE POLICE STATION

Pracownia architektoniczna Zimmerman Architectural Studios.

Więcej zdjęć: <http://www.zastudios.com/policestations.htm>

PUBLIC SAFETY COMPLEX (SUNRISE, FLORIDA)

Pracownia architektoniczna Architects Design Group

Kompleks o powierzchni ponad 12 tys. m², mieszczący jednostkę policji i straż pożarną oraz centrum zarządzania kryzysowego i centralę 911.

Więcej na <http://www.adgusa.org/architecture-portfolio/police-architects/>

SANFORD PUBLIC SAFETY COMPLEX

Pracownia architektoniczna Architects Design Group

Umiejscowiona w historycznym śródmieściu Sanford komenda policji, straż pożarna. Przestrzeń wspólna dostępna jest dla mieszkańców.

Więcej na <http://www.adgusa.org/architecture-portfolio/police-architects/>

CAPE CORAL PUBLIC SAFETY FACILITY

Pracownia architektoniczna Architects Design Group

Budynek specjalnie przygotowany na wypadek klęsk żywiołowych (huragany). Oprócz jednostki policji mieści centrum zarządzania kryzysowego.

Więcej na <http://www.adgusa.org/architecture-portfolio/police-architects/>

FRANKFORT PUBLIC SAFETY FACILITY

Pracownia architektoniczna Architects Design Group

Wielofunkcyjny (centrum zarządzania kryzysowego, policja, centrala 911, straż pożarna) budynek o powierzchni ponad 3,7 tys. m²

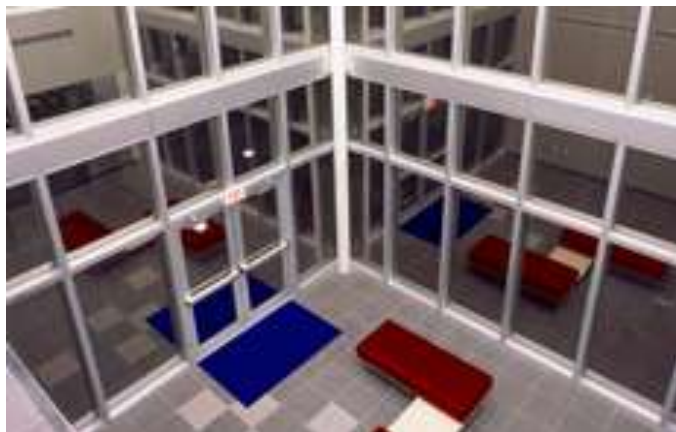

Więcej na <http://www.adgusa.org/architecture-portfolio/police-architects/>

GULFPORT POLICE, MUNICIPAL AND COURTS COMPLEX

Pracownia architektoniczna Architects Design Group

Więcej na <http://www.adgusa.org/architecture-portfolio/police-architects/>

DAYTONA BEACH SHORES PUBLIC SAFETY FACILITY

Pracownia architektoniczna Architects Design Group

Więcej na <http://www.adgusa.org/architecture-portfolio/police-architects/>

FORT LAUDERDALE POLICE FACILITY

Pracownia architektoniczna Architects Design Group

Więcej na <http://www.adgusa.org/architecture-portfolio/police-architects/>

OWENSBORO POLICE FACILITY

Pracownia architektoniczna Architects Design Group

Więcej na <http://www.adgusa.org/architecture-portfolio/police-architects/>

KOMENDA WOJEWÓDZKA W POZNANIU

Pracownia architektoniczna POZNAŃ_PROJEKT we współpracy z mode:lina architektki

Głównym celem modernizacji była adaptacja strefy wejścia pod kątem niepełnosprawnych użytkowników oraz nadanie policyjnemu wnętrzu nowej jakości.

Więcej informacji:

<http://archinea.pl/2012/08/20/komenda-wojewodzka-policji-w-poznaniu-poznan-projekt-pp-modelina-architekci/>

<http://www.poznan-projekt.pl/go.live.php/PL-H3/Products/SNDg%3D.html?type=SMw>

